ЩАБНИЯТ ЕЛЕМЕНТ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ СИЛИТЕ НА НАТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ (NFIU BGR), СЛЕДВАЩ ЕТАП В РАЗВИТИЕТО НА ВРЪЗКАТА БЪЛГАРИЯ - НАТО

АВТОР: МАЙОР ВЛАДИМИР ВЪРБАНОВ, СЪВЕТНИК ПО КОМУНИКАЦИИТЕ В ЩАБНИЯ ЕЛЕМЕНТ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА СИЛИТЕ НА НАТО НА ТЕРИТОРИЯТА НА Р БЪЛГАРИЯ (NFIU BGR).

Майор Владимир ВЪРБАНОВ *е роден в град Сливен през 1984. Завърша СОУ „Г. С. Раковски“ в гр. Котел. Обучавал се е в НВУ „Васил Левски“, където завършва бакалавърската си степен, а по- късно се обучава във Военния университет по Логистика на Сухопътните войски на САЩ- (Army Logistics University- Fort Lee, VA, USA) и във В. А. „Г. С. Раковски“- гр. София. Същият е завършил обучението си по следните магистърски специалности: „Мениджмънт в мироопазващи операции“ и „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“, специализация „Логистика“. Служил е в 38-ми батальон за ядрена, химическа и биологична защита (ЯХБЗ). Има международен опит в контекста на участия в мисия на НАТО в Афганистан през 2011 г. и 2012 г. От близо година и половина работи в сферата на Стратегическите комуникации и Връзките с обществеността. Към настоящия момент е Съветник по комуникациите в Щабния елемент за интегриране на силите на НАТО в Р България.*

Резюме: *Статията представлява един исторически поглед върху основаването и развитието на Щабния елемент за интегриране на силите на НАТО на територията на Р България, с моменти на акцент за връзката България-НАТО. Статията разглежда нуждата от създаването на такъв многонационален щаб, описват се предизвикателствата пред създаването и развитието. Разглежда се и участието на Щабния елемент в национални и международни учения. В нея рефлектират също дипломацията и спецификата на работата в многонационална среда, като важни аспекти за успешно изпълнение на задачите.*

Ключови думи: *NFIU BGR, сигурност, стабилност, Щабен елемент, НАТО, подпомагане, приемане, развръщане, интегриране.*

THE NATO FORCE INTEGRATION UNIT ON THE TERRITORY OF REPUBLIC OF BULGARIA (NFIU BGR), NEXT STAGE IN THE DEVELOPMENT OF THE CONNECTION BULGARIA - NATO.

AUTHOR: MAJOR VLADIMIR VARBANOV, COMMUNICATIONS ADVISER AT THE NATO FORCE INTEGRATION UNIT BULGARIA (NFIU BGR).

Major Vladimir VARBANOV *was born in the town of Sliven in 1984. He graduated High school "G. S. Rakovski" in the town of Kotel. On a later stage, he was trained at the National Military University "Vasil Levski", where he completed his bachelor degree. Moreover, he studied at the National Defence College "G. S. Rakovski", and in the Army Logistics University-Fort Lee, VA, USA. He has accomplished his master degrees in the following areas: "Management in peacekeeping operations" and "Organization and management of military formations at operational level", specialization - "Logistics". He has worked at 38th CBRN Unit for almost 10 years. He has an international experience in the context of participation in a NATO mission in Afghanistan during 2011 and 2012. For nearly a year and a half, he is working in the Strategic Communications and Military Public Affairs domain. At present, he is assigned as Communications Adviser at the NATO Force Integration Unit - Bulgaria (NFIU BGR).*

Article Summary: *The article represents a historical view on the foundation and development of the NATO Force Integration Unit on the territory of the Republic of Bulgaria, with moments of emphasis on the connection of Bulgaria-NATO. The article examines the need to create a multinational headquarters, and further describes general challenges for the establishment and development. Additionally, it depicts the NFIU BGR participation in the national and multinational military exercises. It reflects also the diplomacy and the specifics of work in a multinational environment, as important aspects for successful accomplishment of the tasks.*

Key words: *NFIU BGR, security, stability, multinational HQ, NATO, support, reception, staging, onward movement, integration, deployment.*

През септември 2014 г., на срещата на върха на НАТО в Уелс, с участието на държавните и правителствените ръководители на страните-членки на НАТО, е приет План за готовност и действие на НАТО (RAP), обхващащ задачите на военните структури на Съюза, по определяне на конкретни мерки за повишаване способностите за отговор на заплахи от различен характер. В резултат са взети няколко важни решения: увеличава се скоростта на развръщане на Силите за бързо реагиране и се увеличава числеността им (до 40 000 военнослужещи) и др. Ядрото на силите за бързо реагиране са така наречените „Spearhead Force", чието развръщане следва да се осъществи в рамките на до 48 часа, при необходимост. В съответствие с динамиката на съвременната среда на сигурност и новите заплахи, Северноатлантическия пакт взе решение и за създаването на Щабни елементи за интегриране силите на НАТО (NATO Force Integration Units – NFIUs) на територите на Република България, Румъния, Полша, Литва, Латвия, Естония, Словакия и Унгария, чиято основна мисия се заключава в подпомагане приемането, разполагането, развръщането и интегрирането на съвместните сили на НАТО, определени за изпълнение на поставените задачи, както и за подобряване на взаимодействието между националните сили и Силите за отговор на НАТО. Създаването на Щабните елементи е резултат от общата адаптация на структурата на силите на НАТО и на командната система в отговор на променената ситуация за сигурност в районите около Източна и Централна Европа, Черноморския регион и Близкия изток. Щабните елементи за интегриране на силите са част от силите на НАТО.

С решение на Министерски съвет на Република България, през месец април 2015 г. е одобрено разполагането на Щабен елемент за интегриране силите на НАТО в Р България (NFIU BGR) и е стартирана процедурата за неговото сформиране и изграждане. Със заповед на Министъра на отбраната на Република България, в началото на месец юли 2015 г. е назначено така нареченото „ядро" (Core Team) на NFIU BGR, състоящо се от 7 (седем) български военнослужещи с командир - полковник Стайко ПРОКОПИЕВ. Това „ядро" поставя основите, преодолявайки редица предизвикателства, свързани с разработване на доктриналната база, подпомагане за осигуряване на необходимата инфраструктура от страната домакин, окомплектоване с подготвен личен състав, вътрешно-организационни процедури, правила за взаимодействие със страната домакин, осигуряване и внедряване на КИС оборудване и др. Активирането на NFIU BGR е на 03 септември 2015 г., като достига първоначални оперативни способности през октомври 2015 г., а пълните си оперативни способности - през лятото на 2016 г. Сертифицирането на NFIU BGR като оперативно и функционално способно

формирование за изпълнение на мисията и задачите, формулирани от НАТО, се осъществява в рамките на двустепенното, компютърно-подпомагано, командно-щабно учение „DACIAN LYNX 16“. Тествани са способностите на двата Щабни елемента (България и Румъния) за планиране и провеждане на приемането, разполагането и по-нататъшното развръщане и интегриране (RSOM&I) на силите на НАТО с много висока степен на готовност. В учението участваха около 250 души от 11 страни-членки на НАТО, представители на Министерството на отбраната, Щаба на отбраната, Съвместното командване на силите в Неапол, Съвместното командване на силите, Щабните елементи за интегриране на силите на НАТО в България и Румъния, както и на симулационните центрове в България и Румъния. По време на учението Щабните елементи за интегриране на силите на НАТО в България и Румъния достигнаха пълни способности, а Многонационалната дивизия „Югоизток“ - начални способности. Официалната церемония и военният ритуал по връчване на представителното знаме на Щабния елемент се състоя на 29 септември 2016 г. Връчването на представителния флаг на Щабния елемент е акт, с който се завършва процесът по изграждане, окомплектоване, оборудване и достигане на пълни способности на Щабния елемент. В резултат на това международния щаб успя да превърне в реалност усилията на страните членки на НАТО да демонстрират солидарност, единство и обединяване на силите в името на общата сигурност. Мирът и сигурността имат висока цена и тяхното гарантиране в условията на нарастващи хибридни заплахи може да се постигне само ако страните членки са съпричастни и подготвени.

Друг важен момент в развитието на Щабния елемент за интегриране силите на НАТО на територията на Р България е фактът, че до 01 юли 2016 г. същият е бил под оперативно командване и контрол на Съвместното командване на силите в Неапол (Италия), след което преминава под оперативен контрол на Многонационалната дивизия „Югоизток“ , разположена в гр. Букурещ, Румъния. До м. декември 2018 г. командир на NFIU BGR е полковник ПРОКОПИЕВ, а след официално проведена церемония по сдаване на длъжността, за командир на Щабния елемент за интегриране силите на НАТО на територията на Р България е назначен полковник Светослав ХАЛВАДЖИЕВ.

Официална церемония по смяна на командването 21.12.2018 г.

В тясно сътрудничество със страната домакин, NFIU BGR работи за идентифициране на логистичната инфраструктура, линиите на комуникация и др., които могат да се използват при необходимост, за гарантиране своевременното развръщане на силите на НАТО с цел изпълнение на задачите по осигуряване на сигурността и стабилността в региона. За успешното реализиране на своята мисия, Щабният елемент за интегриране силите на НАТО на територията на Р България (NFIU BGR), освен задачи по подпомагане приемането, разполагането, развръщането, интегрирането и поддръжката на силите на НАТО с висока степен на готовност, изпълнява и такива, които са свързани с координиране провеждането на многонационални учения и тренировки и участие в такива инициативи на територията на страната домакин (СД)и извън нея (в случай на координирано транзитно преминаване на коалиционни войски). От началото на своето създаване, освен текущите дейности, Щабният елемент участва в процеса на планиране, координиране и подпомагане провеждането на редица национални и многонационални учения, включително и участие в тях:

- „ESEN 15“; „DACIAN LYNX 16“; Командно-щабно учение „ЩИТ 16“, „NOBLE JUMP 17“, „SABER GUARDIAN 17“; Командно-щабно учение „ESEN 18“.
- „BREEZE 2018“, многонационално учение, в което участваха военноморските сили Р. България, Белгия, Франция, Гърция, Италия, Полша, Румъния, Турция, САЩ и част от Военноморското командване на НАТО.
- “SCORPION FURY 18”, което се проведе за сертифициране на Щаба на Многонационалната

бригада „Югоизток“ (HQMNB-SE) за достигане на пълни оперативни способности, в контекста на планиране и изпълнение операция по член 5 на НАТО.

• Командно - щабно учение (КЩУ) заедно с 30-и отряд за контрол на придвижването, от състава на Съвместното командване на силите (СКС) на страната домакин.

• “ESEN 18”, национално, тристепенно, компютърно подпомагано командно-щабно учение с участие на представители на Министерство на отбраната, СКС, Командване СВ, Командване на ВВС, Щаба на ВМС и 68-ма бригада Специални сили (сега - Съвместно командване на специалните операции).

• „SABER GUARDIAN 19” (CPX/CAX), компютърно-подпомагано командно-щабно учение през месец юни (България, Румъния, Унгария), което беше и учението за потвърждаване сертификацията на Щабния елемент.

Председателя на ВК на НАТО на посещение в NFIU BGR, 24.09.2019 г.

• „STRIKE BACK 19“, тактическо учение с бойни стрелби, което се проведе през месец юни 2019 г. на учебен полигон Ново село (NSTA).

• „SHABLA 19“, съвместно тактическо учение с бойни стрелби, проведено през месеците май – юни 2019 г., на полигон Шабла.

• „SWIFT RESPONSE 19“- (Joint Forcible Entry), въздушно-десантно учение, което се проведе през месец юни 2019 на летище Чешнигирово и учебен полигон Ново село.

• “BLUE PRINT 19”, международно учение планирано и ръководено от Съюзното съвместно командване на силите на НАТО в Неапол, което се проведе на територията на България и Румъния. Основният фокус на личния състав през изминалата 2019 г., беше потвърждаването на способностите на многонационалния щаб, през месец Май

Адмирал Фого на посещение в Щабния елемент, 22.10.2019 г.

по време на многонационалното учение „SABER GUARDIAN 19“. С оглед на потвърждаването на способностите, периода Май – Юни 2019 г. беше доста интензивен за Щабния елемент като цяло.

Бригаден генерал Михайлов връчва сертификат на полковник Халваджиев след успешна ре-сертификация, 02.07.2019 г.

В резултат на добрата предварителна подготовка и изпълнение, Щабният елемент премина успешно потвърждаването на оперативните си способности. Оценката на готовността му се извърши от Комисия за оценка от страната домакин и старши наблюдатели от НАТО.

Чрез гореспоменатите учения, личният състав на Щабния елемент придоби значителен опит, знания и умения, което спомогна за ефективното решаване на текущите задачи пред Щабния елемент и постави основите за успешното посрещане на бъдещите предизвикателства. Към настоящия момент NFIU BGR разполага с добре подготвени и мотивирани военнослужещи. В Щабния елемент за интегриране на силите на НАТО служат представители на 10 нации - Албания, България,

Великобритания, Германия, Гърция, Полша, Румъния, САЩ, Турция и Унгария. От създаването на NFIU BGR до настоящия момент, личния състав на Щабния елемент, участва в курсове за повишаване на квалификацията в училища и центрове за усъвършенстване на НАТО, за да се поддържа необходимото ниво на експертиза. Обучението на личния състав се осъществява чрез индивидуална и колективна подготовка, както по международна линия (НАТО) така и по национална линия (В.А „Г. С. Раковски“). Индивидуалната подготовка на военнослужещите в Щабния елемент е задължение на изпращащата страна и следва да се извърши преди заемане на длъжността. В случай, че такава подготовка не е премината или се налага такава при поемане на допълнителни задължения, военнослужещите получават необходимата квалификация по време на мандатната си, длъжност в Щабния елемент. През изминалата година се извърши и ротация на голяма част от личния състав на Щабния елемент. Отчитайки многообразието от нации в Щабния елемент, професионалните умения и компетентности; званието; длъжността, културната идентичност, традициите, обичаите, религиозни възгледи и др., на всеки един военнослужещ, командването и управлението на такъв многонационален екип си е едно значимо предизвикателство за всеки един командир. При всички положения, основен принцип на командира е да отчете всички нюанси, да бъде предимно дипломат, с една единствена цел – създаване и изграждане на един сплотен колектив, семейство на споделени ценности. Всеки един е експерт в неговото направление, което спомага за успешното решаване на редица задачи. Доброто в случая е, че всички са обединени от общи интереси и ценности, и имат готовност да допринесат за защитата и сигурността на своите страни и нации, чрез участие в различни инициативи за посрещане на бъдещите предизвикателства.

Предвид динамиката на средата на сигурност и бъдещите предизвикателства, Щабният елемент с цел поддържане и развитие на своите способности, ще участва в процеса на планирането, координирането, подпомагането и провеждането на следните национални и многонационални учения, както следва:

• Компютърно подпомагано, командно-щабно учение “DACIAN LANCER 20”.

• Двустепенно национално компютърно подпомагано командно-щабно учение по поддръжка от страната домакин “ПСД20“.

• Симулационно учение „CYBER SHOCK-WAVE-2” за кибератака и/или кибер инцидент от голям мащаб засягащ веригите за доставка на логистиката, свързани с отбранителните способности.

• Командно-щабно учение “DACIAN FLOW 20” и други.

• “STEADFAST FLOW 20”, като целта на ученето е тренировка на личния състав по планиране на съюзното стратегическо придвижване и проверка на националните планове за развръщане, съгласно функционалните области. Основните акценти в планиращата, организационната и практическата дейност на Щабния елемент през 2020 - 2021 г. ще бъдат участието и подпомагането за провеждане на серия от свързани съвместни мероприятия по подготовката на войските, обединени в три учения: „STEADFAST DEFENDER 2021“, „NOBLE JUMP 2021“, „DEFENDER EUROPE 2021“. Първите две се планират от НАТО, а третото от Командването

Ден на високопоставени гости - учение“Ответен удар 2019“, 19.06.2019 г.

на Сухопътните войски на САЩ в Европа. Предвижда се маневрите да се проведат през май и юни 2021г. в региона на Югоизточна Европа, включително и на територията на Република България.

Отчитайки всичко до тук стигаме до извода, че Щабния елемент се явява ключов фактор и жизненоважна връзка между страната домакин и НАТО, както в контекста на планирането и провеждането на учения, така и при осъществяване и подпомагане на приемането, разполагането, развръщането, интегрирането и поддръжката на съвместните сили на НАТО с висока степен на готовност на територията на Р България, (при необходимост) за гарантиране на сигурността и стабилността в региона.